

รายงานการประชุมสภาการศึกษา

ครั้งที่ 2/2546

วันจันทร์ที่ 27 ตุลาคม 2546 เวลา 10.00 น.

ณ ห้องปรีณซ์ 3 โรงแรมปรีณซ์พาลาส

กรรมการที่มาประชุม

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
(นายปองพล อติเรกสาร) ประธาน
2. ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา
(นายสมบัติ กลิ่นผา รองปลัดกระทรวงฯ มาแทน) กรรมการ
3. ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
(นางสาวมลวิทย์ กุลละวณิชย์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ มาแทน) กรรมการ
4. ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
(นางดวงทิพย์ สุรินทาธิป ที่ปรึกษาด้านต่างประเทศ มาแทน) กรรมการ
5. ปลัดกระทรวงมหาดไทย
(นายศิวะ ศิริเสาวลักษณ์ ผู้ช่วยปลัดกระทรวงฯ มาแทน) กรรมการ
6. ปลัดกระทรวงแรงงาน
(นางสาวศรีวัลย์ สังข์รอด นักวิชาการแรงงาน 7 ว. มาแทน) กรรมการ
7. ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม
(นายธงชัย รักปทุม
รักษาการอธิการสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มาแทน) กรรมการ
8. ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
(นายมนูญ อร่ามรัตน์ ผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ มาแทน) กรรมการ
9. ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
(นางมณฑนา คังชะกฤษณ์ รองปลัดกระทรวงฯ มาแทน) กรรมการ
10. เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
(นางสาวพวงเพชร สารคุณ รองเลขาธิการฯ มาแทน) กรรมการ
11. เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
(นายไพบูลย์ เสี่ยงก้อง รองเลขาธิการฯ มาแทน) กรรมการ
12. เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
(นายนิยม ศรีวิเศษ รองเลขาธิการฯ มาแทน) กรรมการ

13. เลขธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ศาสตราจารย์ ร.ต.อ.วรเดช จันทรศร)		กรรมการ
14. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (นายเชาว์ อรรถมานะ รองผู้อำนวยการฯ มาแทน)		กรรมการ
15. เลขธิการคุรุสภา (นายจักรพรรดิ วัฒ)		กรรมการ
16. ผู้อำนวยการสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา (ศาสตราจารย์ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์)		กรรมการ
17. พระเทพโสภณ (ประยูร ธมมจิตโต)		กรรมการ
18. พระราชครูวามเทพมุนี		กรรมการ
19. นางสาวจันทร์เพ็ญ	แก้วเชียงใหม่	กรรมการ
20. นายมานะ	สุดสงวน	กรรมการ
21. นายประเวศ	พุ่มพวง	กรรมการ
22. นายธนา	เบญจาทิกุล	กรรมการ
23. นายวิททยา	บริบูรณ์ทรัพย์	กรรมการ
24. นายวินัย	สะมะออน	กรรมการ
25. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เลขา	ปิยะอัจฉริยะ	กรรมการ
26. ศาสตราจารย์สุมน	อมรวิวัฒน์	กรรมการ
27. ศาสตราจารย์ทักษิณา	สวนานนท์	กรรมการ
28. รองศาสตราจารย์ ชนะ	กสิภาร์	กรรมการ
29. นางพริ้มพราย	สุพโปฏก	กรรมการ
30. นายอำพล	จินดาวัดนะ	กรรมการ
31. นางมลิวลัย	ธรรมแสง	กรรมการ
32. นายทองอยู่	แก้วไทรฮะ	กรรมการ
33. ศาสตราจารย์ วิจิตร	ศรีสอ้าน	กรรมการ
34. นายสุวัฒน์	เงินน้ำ	กรรมการ
35. ภราดา วิศิษฐ์	ศรีวิชัยรัตน์	กรรมการ
36. ศาสตราจารย์ วิรุณ	ตั้งเจริญ	กรรมการ
37. นายสมชัย	วุฑฒิปรีชา	กรรมการ
38. ศาสตราจารย์ เกรียงศักดิ์	เจริญวงศ์ศักดิ์	กรรมการ
39. รองศาสตราจารย์ วิริยะ	นามศิริพงศ์พันธุ์	กรรมการ
40. นายวีระชัย	วรรณีกกุล	กรรมการ
41. ศาสตราจารย์ ยงยุทธ	ยุทธวงศ์	กรรมการ

42. นายมนู	อรดีดลเชษฐ์	กรรมการ
43. นายพิสิษฐ์	ณ พัทลุง	กรรมการ
44. นายสุทธินันท์	ปรัชญพฤทธิ	กรรมการ
45. ศาสตราจารย์ ชัยอนันต์	สมุทวณิช	กรรมการ
46. นายมานิจ	สุขสมจิตร	กรรมการ
47. นายกฤษณพงศ์	กีรติกร	กรรมการ
48. นายอมเรศ	ศิลาอ่อน	กรรมการ
49. นางจรวพร	ธรรณินทร์	กรรมการ
50. เลขาธิการสภาการศึกษา (นายรุ่ง แก้วแดง)		กรรมการและเลขานุการ
51. รองเลขาธิการสภาการศึกษา (นางสิริพร บุญญานันต์)		ผู้ช่วยเลขานุการ

กรรมการที่มาประชุมไม่ได้

1. พระราชเมธาภรณ์ (แสวง ธมเมโสโก)		กรรมการ
2. เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ		กรรมการ
3. นายอนุชากร	มาศจมาดล	กรรมการ
4. นายพงษ์	ตนา นนท์	กรรมการ
5. นายพิสิฐ	เจริญวงศ์	กรรมการ
6. นายพารณ	อิศรเสนา ณ ออยุธยา	กรรมการ
7. นายนิพนธ์	สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการ
8. นายวิทยา	มานะวานิชเจริญ	กรรมการ
9. นายชิงชัย	หาญเจนลักษณ์	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

1. นางสิริก	มณีรินทร์	รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
2. พล.อ.อ.เสริมยุทธ	บุญศิริยะ	เลขานุการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
3. พล.ร.อ.สุชาติ	กลศาสตร์เสนี	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
4. นางธนิดา	ขุนนา	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
5. นายประทีป	เชิดธรรณินทร์	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
6. นางศศิพัฒน์	เศวตวัฒนา	ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
7. นายสมศักดิ์	ดลประสิทธิ์	คณะทำงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
8. รองศาสตราจารย์ นำยุทธ	สงค์ธนาพิทักษ์	อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยา หาสิตพานิชกุล รองอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
10. นางปราณี พรรณวิเชียร รองอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
11. นายสมภพ เพชรรัตน์ ผู้ช่วยอธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
12. นางนิตยาภรณ์ ภูมิรัตน์ ผู้อำนวยการส่วนศัทยภาพคน สศช.
13. นางสาวนิตยา หลานไทย เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8ว. สป. ศธ.
14. นางอรทัย สิทธิสงวน เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผนฯ สป. มท.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

1. นางนงราม เศรษฐพานิช ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนการศึกษา
2. นายวิเชียร เกตุสิงห์ ที่ปรึกษาด้านวิจัยและประเมินผลการศึกษา
3. นายอำรุง จันทวานิช รองเลขาธิการสภาการศึกษา
4. นายชินภัทร ภูมิรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักนโยบายและแผนการศึกษา
5. นายนพพร สุวรรณรุจิ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนากฎหมายการศึกษา
6. นางสุรางค์ โพธิ์พฤษภาวรงค์ ผู้อำนวยการสำนักประเมินผลการจัดการศึกษา
7. นางสาวจิรพรรณ ปุณเกษม ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการศึกษา
8. นางนิรมล กิตติวิบูลย์ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
10. นางสาวเฉลิม รอดรักวงศ์ไท รักษาการผู้อำนวยการสำนักอำนวยการ
11. นางอรุณี สถานุพงษ์ นักวิชาการศึกษา 8
12. นายถวัลย์ มาศจรัส นักวิชาการศึกษา 8
13. นางสุทธศรี วงษ์สมาน นักวิชาการศึกษา 8 ว.
14. นางอุมาพร หล่อสมฤดี นักวิชาการศึกษา 8 ว.
15. นางทิพย์สุดา สุขเมธเสนีย์ นักวิชาการศึกษา 8 ว.
16. นางเพ็ญพรรณ จิตตะเสนีย์ นักวิชาการศึกษา 8 ว.
17. นางอัมพร พงษ์กั้งสนานันท์ นักวิชาการศึกษา 8
18. นายกิตติรัตน์ มังคละศิริ นักวิชาการศึกษา 8
19. นางสาวสมรัชณีกร อ่องเอิบ นักวิชาการศึกษา 8 ว.

เริ่มประชุมเวลา 10.00 น.

วาระที่ 1 เรื่องที่ประธาน/เลขานุการแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานฯ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายปองพล อดิเรกสาร) ได้แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า เนื่องจากการประชุมวุฒิสภานัดพิเศษ เพื่อพิจารณาร่าง พ.ร.บ. สถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน พ.ศ. .... และร่าง พ.ร.บ.ระเบียบข้าราชการพลเรือนใน

สถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. .... ซึ่งจะต้องไปชี้แจงรายละเอียดของกฎหมายดังกล่าวต่อที่ประชุมเมื่อถึงวาระ จึงได้มอบหมายให้รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ(นางสิริกิติ์ มณีรินทร์) ปฏิบัติหน้าที่ประธานสภาการศึกษาแทน

วาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 1/2546

ที่ประชุมรับรองรายงานการประชุม ครั้งที่ 1/2546 โดยขอให้แก้ไขคำนำหน้าชื่อจาก ศาสตราจารย์อำพล จินดาวัฒนะ เป็น นายอำพล จินดาวัฒนะ

วาระที่ 3 เรื่องเพื่อพิจารณา

3.1 กระบวนการปฏิบัติงานของสภาการศึกษา

กรรมการและเลขานุการฯ (เลขาธิการสภาการศึกษา นายรุ่ง แก้วแดง) ได้นำเสนอสาระสำคัญเกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงานของสภาการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ประการ คือ 1) เพื่อวางระบบการดำเนินงานตามภารกิจหลักของสภาการศึกษา และสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2) เพื่อให้กรรมการสภาการศึกษาได้มีส่วนร่วมรับผิดชอบโดยตรงในการพิจารณากลับกรอง และเสนอแนวทางการดำเนินงานตามภารกิจของสภาการศึกษา

คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาที่เสนอ มีจำนวนทั้งสิ้น 13 คณะ ประกอบด้วย คณะที่ 1 ด้านแผนการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งถือว่าเป็นภารกิจหลักของสภาการศึกษา โดยจะมีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะและกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารและการนำแผนการศึกษาสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติ บริหารและอำนวยความสะดวกให้มีการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ รวมทั้งพิจารณากำหนดระบบและวิธีการกำกับ ติดตาม และประเมินผล

คณะที่ 2 ด้านระบบการศึกษา ซึ่งจะครอบคลุมสาระสำคัญตามหมวด 3 ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฯ โดยมีหน้าที่พิจารณาจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายและแผนเพื่อพัฒนาระบบการศึกษาและระบบประกันคุณภาพการศึกษา รวมทั้งให้ความเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการศึกษา เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพเชิงนโยบาย

คณะที่ 3 ด้านบริหารการศึกษา ทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะนโยบายการบริหารการศึกษาทั้งของรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเอกชน รวมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการดำเนินงานตามนโยบายที่กำหนด

คณะที่ 4 ด้านทรัพยากรทางการศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาและให้ข้อเสนอแนะด้านทรัพยากร รวมทั้งเสนอประเด็นวิจัยเพื่อพัฒนานโยบายในภาพรวม เช่น เรื่องการอุดหนุนการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี เป็นต้น

คณะที่ 5 ด้านการศึกษาเอกชนและองค์กรทางสังคมอื่น ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของเอกชน รวมทั้งการจัดการศึกษาขององค์กรทางสังคมอื่นตาม

มาตรา 12 ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฯ โดยมีหน้าที่ในการกำหนดกรอบทิศทาง การพัฒนานโยบายและยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษา การส่งเสริมการนำนโยบาย/แผนสู่การปฏิบัติ ตลอดจนการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของกลุ่มดังกล่าว

คณะที่ 6 ด้านมาตรฐานการศึกษาและวิธีการเรียนรู้ ทำหน้าที่ในการพิจารณาจัดทำมาตรฐานการศึกษาของชาติ และมาตรฐานหลักที่จำเป็นต่อการพัฒนาการศึกษา รวมทั้งประสานการจัดทำมาตรฐานการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษา

คณะที่ 7 ด้านพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ทำหน้าที่พิจารณาจัดทำข้อเสนอ นโยบายและแผนยุทธศาสตร์ด้านการเรียนรู้ รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครู เป็นหลัก

คณะที่ 8 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาตลอดชีวิต ทำหน้าที่พิจารณาจัดทำข้อเสนอ นโยบายการจัดตั้งและจัดทำมาตรฐานแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต รวมทั้งกำหนดแนวทางวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในแหล่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งใน ส่วนของการปฏิบัติยังดำเนินการไปได้น้อยมาก จึงเป็นคณะอนุกรรมการฯ ที่มีบทบาทและความสำคัญยิ่ง

คณะที่ 9 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ ทำหน้าที่ในการพิจารณาจัดทำนโยบายส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ รวมทั้งประสาน ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับเครือข่าย

คณะที่ 10 ด้านการวิจัยการศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาจัดทำข้อเสนอ นโยบายด้านการวิจัยการศึกษา รวมทั้งข้อเสนอเพื่อการวางแผนและมาตรฐานข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา

คณะที่ 11 ด้านประเมินผลการศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาและให้ความเห็น เกี่ยวกับการประเมินผลการจัดและพัฒนาการศึกษา ตามนโยบายการศึกษา นโยบายด้านการเรียนรู้ แผนการศึกษาแห่งชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ และประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากรทางการศึกษา

คณะที่ 12 ด้านกฎหมายการศึกษา ทำหน้าที่เสนอความเห็นหรือคำแนะนำในเรื่องกฎหมายและกฎกระทรวงเกี่ยวกับการศึกษา รวมทั้งศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยเพื่อพัฒนาการศึกษา

คณะที่ 13 ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ทำหน้าที่พิจารณาจัดทำข้อเสนอ นโยบายและยุทธศาสตร์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ซึ่งจะครอบคลุมหมวด 9 ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฯ ทั้งหมด

สำหรับองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯ แต่ละชุด จะมีจำนวนประมาณ 13-15 คน ประกอบด้วย 1) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนั้น ๆ โดยเฉพาะ เป็นประธาน 2) กรรมการโดยตำแหน่งที่เกี่ยวข้อง และผู้บริหารระดับสูงของ

สกศ. เป็นรองประธาน 3) กรรมการสภาการศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนหน่วยงาน จำนวนประมาณ 7-9 คน เป็นอนุกรรมการ โดยมีข้าราชการ สกศ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา คือ 1) ให้ความเห็นชอบการดำเนินงานในรูป คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา และ 2) ให้ความเห็นเกี่ยวกับจำนวน บทบาทหน้าที่ และองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา

การพิจารณา

ประธานฯ ได้ตั้งข้อสังเกตว่า กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา สามารถมีผู้แทนได้หรือไม่ และจะต้องเป็นผู้แทนในระดับใด

ในเรื่องนี้ กรรมการและเลขานุการฯ (นายรุ่ง แก้วแดง) ได้ชี้แจงว่า กรรมการโดยตำแหน่งสามารถมีผู้แทนได้ ซึ่งควรจะเป็นระดับรอง เพื่อให้สามารถตัดสินใจและนำไปเชื่อมโยงกับภารกิจที่หน่วยงานรับผิดชอบได้ ส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เป็นการแต่งตั้งโดยตัวบุคคล ไม่สามารถมีผู้แทนได้

จากนั้น ศาสตราจารย์ ชัยอนันต์ สมุทวณิช ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับจำนวน คณะอนุกรรมการสภาการศึกษา โดยในช่วงแรกเห็นว่า คณะอนุกรรมการฯ ควรมีจำนวน ประมาณ 4 ชุด ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 ด้านแผนการศึกษาแห่งชาติ ด้านระบบการศึกษา ด้านการบริหาร การศึกษา ด้านทรัพยากรทางการศึกษา ด้านการศึกษาเอกชนและองค์กรทางสังคมอื่น ด้านพัฒนาการจัดการเรียนรู้ และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา

กลุ่มที่ 2 ด้านมาตรฐานการศึกษาและวิธีการเรียนรู้ และด้านประเมินผล การศึกษา

กลุ่มที่ 3 ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาตลอดชีวิต และการส่งเสริม และพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้

กลุ่มที่ 4 ด้านกฎหมายการศึกษา

สำหรับแนวคิดที่เสนอให้มีการรวมด้านทรัพยากรทางการศึกษา และด้าน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาเข้าด้วยกันนั้น ศ.ดร.ชัยอนันต์ ได้กล่าวว่า ไม่ควรแยกเรื่องทรัพยากรออกจากด้านระบบการศึกษา เนื่องจากทรัพยากรเป็นเครื่องมือ ของระบบ หากแยกออกจากกัน จะทำให้การกำหนดแผนและการวางแผนการศึกษาเกิดการ แยกส่วน ส่วนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา เป็นเรื่องที่ต้องไป เชื่อมโยงกับทุกเรื่อง เช่นเดียวกับเรื่องการวิจัย โดยในปัจจุบันเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศฯได้

มีการวางระบบไว้เรียบร้อยแล้ว หน้าที่ของคณะกรรมการฯจึงเป็นเพียงการพิจารณา
นโยบาย หรือกลั่นกรองเรื่องที่จะนำเสนอสภาการศึกษาเท่านั้น

นอกจากนั้น ยังได้นำเสนอแนวคิดในการดำเนินงานปฏิรูปการศึกษาของไทย
ให้ประสบผลสำเร็จ โดยพิจารณาจากแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในต่างประเทศว่า จะต้องมีการ
ดำเนินการดังนี้ 1) กำหนดเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษาให้ชัดเจน ซึ่งถ้าหากผล
การดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมาย จะต้องมีการวิจัยและประเมินว่า เกิดจากสาเหตุใด
โดยส่วนใหญ่จะเป็นการจ้างผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาดำเนินการ 2) มีการประเมินว่า
การวางแผน/บริหารจัดการในลักษณะไตรภาคี คือ สถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และ
องค์กรหลักในส่วนกลาง ช่วยให้การปฏิรูปการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดมาน้อย
เพียงใด 3) มีการประเมินในระดับชาติว่า ครูผู้สอนมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและ
พฤติกรรมหรือไม่ และต้องการการฝึกอบรมเพิ่มเติมในเรื่องใด 4) กำหนดสาระ และ
benchmark ของแต่ละเรื่องที่ต้องการจะดำเนินการ

นายสมชัย วุฒิปรีชา ให้ข้อเสนอแนะใน 2 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 เห็นควรให้คณะกรรมการสภาการศึกษาแต่ละชุด ทำหน้าที่
พิจารณากลั่นกรองเรื่องที่จะเสนอต่อสภาการศึกษา เช่นเดียวกับคณะกรรมการกลั่นกรอง
เรื่องเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรี มากกว่าจะเป็นการพิจารณาจัดทำข้อเสนอนโยบายและ
ยุทธศาสตร์ รวมทั้งบริหารและอำนวยการ ตามที่เสนอ

ประเด็นที่ 2 เห็นด้วยกับ ศ.ชัยอนันต์ ที่กล่าวว่า จำนวนคณะกรรมการฯมี
มากเกินไป ควรลดจำนวนลงเพื่อให้งานมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลมากขึ้น
นอกจากนั้นควรมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อพิจารณาดำเนินงานเฉพาะ
เรื่อง/ประเด็นด้วย

นอกจากนั้น ยังได้เสนอแนะแนวทางการดำเนินงานของคณะกรรมการสภา
การศึกษา โดยจะต้องประกอบด้วย 3 ขั้นตอน คือ

1. วางแผนการดำเนินงาน โดยจะต้องครอบคลุมทุกเรื่องที่กำหนดให้
2. นำไปสู่การปฏิบัติ โดยจะต้องมีการกำหนดวิธีการและขั้นตอนการ
ดำเนินงานของทุกเรื่องเหล่านั้น
3. ประเมินผล ทุกเรื่องที่ทำเนิการ

นายอมเรศ ศิลาอ่อน ให้ข้อเสนอแนะว่า จำนวนคณะกรรมการสภาการศึกษา
ควรพิจารณาจากประเด็นปัญหาของระบบการศึกษาไทย ซึ่งไม่ควรมีเกิน 4-5 คณะ เช่น

เรื่องครู เรื่องการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เป็นต้น โดยแนวคิดจาก คณะอนุกรรมการฯเหล่านี้จะทำให้หน่วยปฏิบัตินำไปสู่การเปลี่ยนแปลงได้ง่ายขึ้น

สำหรับหลักการของการกำหนดจำนวนคณะอนุกรรมการนั้น ควรคำนึงถึง วัตถุประสงค์/ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการเป็นหลัก แล้วจึงจัดโครงสร้างของคณะอนุกรรมการฯ ขึ้นมารองรับ ซึ่งแนวการจัดโครงสร้างส่วนนี้อาจมาจากปัญหาของระบบการศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน รวมทั้งในการจัดตั้งคณะอนุกรรมการฯดังกล่าวจะต้องมีมิติที่ครอบคลุมถึงเรื่อง การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้วย ทั้งในส่วนของครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหาร หน่วยงาน เพื่อให้บุคลากรเหล่านี้ปรับเปลี่ยนแนวคิดและพฤติกรรม ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิรูป การศึกษาประสบผลสำเร็จและเป็นไปอย่างยั่งยืน

นายสุวัฒน์ เงินจ๋า เสนอแนะให้มีการดำเนินงาน ดังนี้

1. แยกด้านทรัพยากรทางการศึกษา และด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารเพื่อการศึกษา ออกมาเป็นคณะอนุกรรมการฯอีกกลุ่มหนึ่ง เนื่องจากมีเรื่อง/ประเด็น ใหม่ที่ต้องคิดและดำเนินการค่อนข้างมาก

2. รวมด้านพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา ตลอดชีวิต และด้านการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ เข้าด้วยกัน

ส่วนคณะอนุกรรมการฯด้านมาตรฐานการศึกษาและวิธีการเรียนรู้ และด้าน ประเมินผลการศึกษา เห็นด้วยกับข้อเสนอของ ศ.ดร.ชัยอนันต์ ที่ควรจะรวมกัน ส่วนเรื่อง การวิจัย ควรบูรณาการอยู่ในกระบวนการทำงานของทุกคณะ

นายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ เห็นด้วยกับการปรับคณะอนุกรรมการสภา การศึกษาลงเหลือเพียง 4-6 ชุด รวมทั้งเห็นด้วยกับข้อเสนอแนะของ ศ. ชัยอนันต์ ที่จัดให้มี คณะอนุกรรมการด้านการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาตลอดชีวิต และการส่งเสริมและพัฒนา เครือข่ายการเรียนรู้ และคณะอนุกรรมการด้านมาตรฐานการศึกษาและวิธีการเรียนรู้ และ การประเมินผลการศึกษา โดยมีความเห็นเพิ่มเติมว่า ในคณะอนุกรรมการด้านมาตรฐาน การศึกษาฯ นั้น ควรจะรวมด้านวิจัยไว้ในกลุ่มนี้ด้วย

ส่วนเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษาและการเรียนรู้ มี ความเห็นว่า ควรจะแยกเป็นกลุ่มเฉพาะอีกกลุ่มหนึ่ง เนื่องจากเป็นปัจจัยที่สำคัญทั้งในเรื่อง ของการศึกษาและการเรียนรู้ของทั้งสังคม รวมทั้งควรจะมีคณะอนุกรรมการฯที่ดูแลในเรื่องที่ เกี่ยวกับครูด้วย

นายมนู อรดีดลเชษฐ์ เสนอแนะว่า ควรแยกเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา เป็นเอกเทศ เนื่องจาก แนวโน้มในอนาคตเรื่องนี้จะเป็นเรื่องใหญ่ ที่จะต้องรองรับการดำเนินงานของทุกกลุ่ม แต่ถ้าทำให้จำนวนคณะกรรมการมากเกินไป อาจรวมไว้ในกลุ่มการส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาตลอดชีวิต และการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่ายก็ได้

นายวิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ เสนอแนะว่า เรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อศึกษานั้น ควรพิจารณาภาพรวมทั้งระบบและครอบคลุมทั่วทั้งประเทศ เพื่อให้คนไทยทุกคนสามารถเรียนรู้จากสื่อทุกรูปแบบ โดยไม่จำกัดเวลา ซึ่งหากรัฐมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเต็มที่ จะส่งเสริมให้ประเทศไทยมีความเจริญก้าวหน้ามากขึ้น

นางดวงทิพย์ สุรินทาธิป ให้ข้อมูลต่อที่ประชุมว่า e-education นับเป็นส่วนที่มีความสำคัญมากในแผนแม่บทเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทย ดังนั้นจึงเห็นด้วยที่จะมีการตั้งคณะกรรมการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา เป็นคณะกรรมการเฉพาะ ถ้ามีจำนวนคณะกรรมการไม่มากเกินไป ซึ่งจะช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ e-education ประสบผลสำเร็จมากขึ้น

ศาสตราจารย์เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ เสนอแนะว่า สภาการศึกษาควรดูแลรับผิดชอบเฉพาะนโยบายหลักทางการศึกษา และเรื่อง/ประเด็นที่มีความสำคัญเท่านั้น โดยสนับสนุนแนวคิดของท่านอมเรศที่ว่า ควรใช้ประเด็นปัญหาสำคัญทางการศึกษาของไทยเป็นหลักในการจัดตั้งคณะกรรมการ ซึ่งประเด็นปัญหาดังกล่าวอาจมาจากความเห็นของรัฐมนตรี หรือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นผู้กำหนด

เมื่อได้ประเด็นปัญหาแล้ว จึงมอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ และถ่วงถ่วง เพื่อให้เกิดความชัดเจน หลังจากนั้นจึงเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่าน ร่วมกันพิจารณา รวมทั้งให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาจัดประชุมสัมมนา ซึ่งจะทำให้ประเด็นปัญหาดังกล่าวได้รับการถ่วงถ่วงและบูรณาการทางความคิดอย่างครบถ้วน

สำหรับผู้ที่เข้าร่วมเป็นอนุกรรมการ ให้พิจารณาจากประสบการณ์ ความสามารถ และความสนใจ โดยปฏิบัติงานในลักษณะที่เป็น mobile unit ซึ่งจะก่อให้เกิดความคล่องตัว และสามารถพิจารณากลับกรองงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

ในเรื่องนี้ กรรมการและเลขานุการ (นายรุ่ง แก้วแดง) ชี้แจงว่า คณะอนุกรรมการสภาการศึกษาที่เสนอขอจัดตั้งนี้ ถือเป็นคณะกรรมการถาวร (Standing Committee) ซึ่งจะทำหน้าที่พิจารณา ถ่วงถ่วง และเสนอแนะนโยบายและแผนที่เป็น

เรื่องหลัก ส่วนเรื่องที่เป็นประเด็นปัญหาทางการศึกษา หลังจากที่ได้ดำเนินการวิจัยและประเมินผลแล้ว จะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ (Adhoc) ขึ้นมาดำเนินการเป็นเรื่อง ๆ ไป โดยมีการกำหนดอำนาจหน้าที่และระยะเวลาการดำเนินงานที่ชัดเจน เพื่อนำมาเสนอสภาการศึกษาพิจารณาต่อไป

รองศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ เสนอแนะว่า สภาการศึกษา จะต้องทำหน้าที่ในการวางแผนภาพรวมให้ครอบคลุมทุกเรื่อง เพื่อให้องค์กรหลักที่ทำหน้าที่ปฏิบัติรับไปดำเนินการต่อ ดังนั้น ในเบื้องต้นจึงควรร่วมกันกำหนดกลุ่ม/ด้านทั้งหมดที่จะต้องดูแลรับผิดชอบเพื่อให้เกิดนโยบายและแผนที่ครอบคลุมทุกเรื่องดังกล่าว

สำหรับในรายละเอียด มีความเห็นว่า ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา ควรจะรวมกับด้านการส่งเสริมเครือข่ายและพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อให้มีจุดเน้นที่ชัดเจนเกี่ยวกับการวางแผนนโยบาย/แผนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งยังเป็นจุดอ่อนของระบบการศึกษาไทย และไม่เห็นด้วยที่จะแยกออกเป็นกลุ่มเฉพาะ

นอกจากนั้น ยังได้สนับสนุนแนวคิดของท่านอมเรศ และ นายเกรียงศักดิ์ ที่ เสนอแนะว่า จะต้องมีการหยิบยกประเด็นสำคัญมาพิจารณา ซึ่งในกรณีนี้ หากเป็นเรื่องเร่งด่วน จะต้องมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจขึ้นมาดำเนินการเป็นการเฉพาะต่อไป

ศาสตราจารย์ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ มีความเห็นว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการเรียนรู้ รวมทั้งการส่งเสริมและพัฒนาเครือข่าย จึงไม่ควรแยกออกมาเป็นกลุ่มเฉพาะ

ส่วนด้านวิจัยการศึกษานั้น ควรแยกออกเป็นกลุ่มเฉพาะ เนื่องจากการวิจัยการศึกษาในทุกระดับต้องการการสนับสนุนในด้านนโยบายและแผนเป็นอย่างมาก โดยจะต้องเปิดโอกาสให้คณะกรรมการจากชุดต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดการประสานงาน

นายทองอยู่ แก้วไทรสะอาด เสนอแนะว่า การแบ่งคณะกรรมการออกเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้มีขนาดเล็กและสะดวกในการทำงาน ซึ่งจะทำให้สามารถพิจารณาถ้อยแถลงและนำเสนอเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของสภาการศึกษาได้มากขึ้น รวมทั้งส่งผลให้การประชุมสภาการศึกษามีประสิทธิภาพมากขึ้น

นายจักรพรรดิ วัฒนา เสนอแนะว่า ควรพิจารณาบทบาทหน้าที่ของสภาการศึกษาเป็นองค์ประกอบไปด้วย โดยประเด็นหลักที่เห็นว่าจะต้องมีการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบาย ได้แก่ เรื่องการบริหารจัดการ ซึ่งปัจจุบันยังมีปัญหาค่อนข้างมาก รองลงมา คือ เรื่องการจัดการเรียนรู้ ทั้งในระบบ นอกกระบบ และการศึกษาตลอดชีวิต

ส่วนเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศ และเรื่องการวิจัย นับเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการจัดทำข้อเสนอนโยบายดังกล่าว ควรจะต้องบูรณาการอยู่ทั้งในเรื่องการบริหารจัดการ และการจัดการเรียนรู้

นางจรรยาพร ธรณินทร์ มีความเห็นว่า ควรจะมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการถาวร (Standing Committee) ตามบทบาทหน้าที่ของสภาการศึกษาที่ปรากฏในกฎกระทรวง จำนวน 6 คณะ ได้แก่ 1) แผนการศึกษาแห่งชาติ 2) มาตรฐานการศึกษา 3) วิจัยและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้ 4) ประเมินผลการจัดการศึกษา 5) กฎหมายการศึกษา และ 6) เทคโนโลยีและสารสนเทศทางการศึกษา

ส่วนการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจ โดยพิจารณาจากประเด็นปัญหาหลักของการศึกษานั้น เสนอแนะว่า ควรจะมีการดำเนินการในเรื่องดังนี้ 1) ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา 2) การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการสอนของครู 3) การบริหารของโรงเรียนนิติบุคคล 4) การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน

ศาสตราจารย์ วิจิตร ศรีสอาน เห็นชอบกับข้อเสนอที่ให้ มีคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา เนื่องจาก สภาการศึกษามีขนาดใหญ่ หากพิจารณาทุกเรื่อง โดยไม่มีคณะอนุกรรมการฯ ช่วยกลั่นกรอง จะต้องใช้เวลาค่อนข้างมาก

สำหรับจำนวนคณะอนุกรรมการฯ มีความเห็นว่า ไม่ควรมีจำนวนมาก โดยจะต้องคำนึงถึงหลักการที่ว่า ถ้ามีจำนวนมากเกินไป อาจไม่ก่อให้เกิดความสัมพันธ์เชื่อมโยงในเชิงบูรณาการ แต่ถ้ามีจำนวนน้อยเกินไป ก็อาจไม่ครอบคลุมถึงภารกิจทั้งหมด ซึ่งภารกิจของสภาการศึกษาในฐานะองค์กรเชิงนโยบาย ไม่ว่าจะพิจารณาจากวัตถุประสงค์ หรือผลผลิตก็ตาม ควรจะมีคณะอนุกรรมการฯ ดังนี้ 1) ด้านนโยบายและแผน ซึ่งเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมากที่สุด โดยจะต้องดำเนินการจัดทำ ติดตาม และเสนอแนะนโยบายและแผนการศึกษา อันเป็นทิศทางหลักในภาพรวม 2) ด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติ ซึ่งจะต้องมีหน่วยงานกลางกำหนดขึ้นเพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และทำหน้าที่กำกับติดตาม เพื่อระบุว่าประเทศไทยอยู่ในลำดับใดเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในโลก 3) ด้านการกระจายอำนาจและทรัพยากร ซึ่งเป็นเรื่องประเทศไทยจะต้องดำเนินการอย่างจริงจัง โดยมีหน่วยงานที่ทำหน้าที่วิเคราะห์ในเชิงลึก เพื่อให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ และใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด 4) ด้านกฎหมายการศึกษา ซึ่งจะต้องมีหน่วยงานกลางทำหน้าที่ดูแลในเรื่องนี้โดยเฉพาะ 5) ด้านการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล ซึ่งจะต้องแสดงว่าผลของการจัดการศึกษาเป็นไปตามเป้าหมาย และ benchmark ที่กำหนดไว้มากน้อย

เพียงใด 6) ด้านสถิติการศึกษา โดยเป็นหน่วยงานกลางในการเก็บรวบรวม วิเคราะห์ และนำเสนอได้อย่างถูกต้อง และทันกาล

สำหรับเรื่องครู หรือเรื่องเทคโนโลยี ปัจจุบันมีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในเรื่องเหล่านี้อยู่แล้ว สภาการศึกษาจึงจะทำหน้าที่ได้เพียงการกำหนดนโยบาย/แผนเพื่อการส่งเสริมสนับสนุนในประเด็นที่เป็นปัญหาเท่านั้น

ในเรื่องสถิติและข้อมูลทางการศึกษานี้ ประธานฯ (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นางสิริกร มณีรินทร์) ได้ชี้แจงว่า กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษา โดยคณะกรรมการชุดดังกล่าวได้มีการประชุมอย่างไม่เป็นทางการไปล่วงหน้าแล้ว คาดว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเด็กจะแล้วเสร็จในเดือนธันวาคม 2546 ส่วนที่จะต้องดำเนินการเป็นลำดับต่อไป คือ ฐานข้อมูลเกี่ยวกับเงินอุดหนุน จึงมีความเห็นว่า สภาการศึกษาอาจไม่จำเป็นต้องมีคณะอนุกรรมการฯในเรื่องนี้

นอกจากนั้น ยังได้เสนอว่า ควรจะเพิ่มเติมเรื่องการวิจัยไว้ในกลุ่ม 5 เป็นการวิจัย ติดตาม และประเมินผลด้วย

มติ

1. ที่ประชุมเห็นชอบให้มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการสภาการศึกษา เพื่อทำหน้าที่พิจารณา กลั่นกรอง รวมทั้งให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะการดำเนินงานเกี่ยวกับแผนการศึกษาแห่งชาติ นโยบายและแผนการศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ การประเมินผลการจัดการศึกษา ตลอดจนการให้ความเห็นและคำแนะนำเกี่ยวกับกฎหมายและกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา อันเป็นภารกิจหลักของสภาการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ด้านจำนวนคณะอนุกรรมการฯ ที่ประชุมเห็นชอบให้มีคณะอนุกรรมการฯ จำนวนทั้งสิ้น 5 คณะ โดยพิจารณาจากภารกิจหลักของสภาการศึกษา ได้แก่ 1) ด้านนโยบายและแผน 2) ด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา 3) ด้านการกระจายอำนาจและทรัพยากรทางการศึกษา 4) ด้านกฎหมายการศึกษา 5) ด้านการวิจัย ติดตาม และประเมินผล

สำหรับองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการฯแต่ละคณะ จะมีจำนวนประมาณ 13-15 คน ประกอบด้วย

ประธาน ได้แก่ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนั้น โดยเฉพาะ

รองประธาน ได้แก่ 1) กรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือผู้แทน และ 2) ผู้บริหารระดับสูงของ สกศ. ที่รับผิดชอบในด้านดังกล่าว

อนุกรรมการ จำนวน 7-9 คน มาจาก 1) กรรมการสภาการศึกษา 2) ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก และ 3) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ ได้แก่ ข้าราชการ สกศ. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ส่วนอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการฯ ชุดต่าง ๆ นั้น ที่ประชุมเห็นชอบให้ สกศ. พิจารณาจากประวัติ ผลงาน และประสบการณ์ของกรรมการ รวมทั้งปรึกษาหารือกับกรรมการสภาการศึกษาแต่ละท่านในรายละเอียดต่อไป

ทั้งนี้ อาจแต่งตั้งอนุกรรมการเฉพาะกิจ /วิสามัญด้านอื่น ๆ เพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

3.2 ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. ....

กรรมการและเลขานุการ (นายรุ่ง แก้วแดง) ได้ชี้แจงความเป็นมาให้ที่ประชุมทราบ ว่า คณะกรรมการกั่นกรองเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรี คณะที่ 4 ในการประชุมเมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม 2546 มีมติอนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. .... ตามที่กระทรวงศึกษาธิการเสนอ โดยให้รวมกลุ่มวิทยาเขตในแต่ละภูมิภาค จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัย รวม 9 แห่ง และแต่ละแห่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยให้รับประเด็นอภิปรายของคณะกรรมการกั่นกรองฯ ไปประกอบการพิจารณาด้วย

จากนั้น คณะรัฐมนตรี ในคราวประชุมเมื่อวันที่ 2 กันยายน 2546 ได้พิจารณา ร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว และมีมติส่งร่างพระราชบัญญัติและหลักการเพิ่มเติมให้ คณะกรรมการสภาการศึกษาพิจารณาทบทวนร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง โดยให้ความเห็นของคณะรัฐมนตรีไปพิจารณาด้วย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้เชิญผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามมติคณะรัฐมนตรีและผู้ทรงคุณวุฒิมาร่วมประชุมปรึกษาหารือ เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2546 ซึ่งที่ประชุมได้มีมติให้ นายกฤษณพงศ์ กีรติกร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในสภาการศึกษา เป็นประธานคณะทำงานดำเนินการยกร่างประเด็นข้อเสนอต่อสภาการศึกษาเพื่อพิจารณา

หลังจากนั้น นายกฤษณพงศ์ กีรติกร ได้สรุปสาระสำคัญของประเด็นการวิเคราะห์ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ประเด็นที่ 1 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลได้มีการยกระดับและเปลี่ยนจากวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษามากกว่า 20 ปี โดยเน้นการผลิตวิศวกรที่ปฏิบัติงานจริงในภาคอุตสาหกรรม ซึ่งวิศวกรเหล่านี้เป็นที่ต้องการของอุตสาหกรรมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน นอกจากนี้ยังได้ผลิตครูเทคนิคศึกษาให้วิทยาลัยอาชีวศึกษา และเป็นครูสอนในโรงงานอุตสาหกรรม (Professional Trainer) เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัย/สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าทั้งสามแห่ง ส่วนสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันเมื่อเปลี่ยนจากวิทยาลัยช่างกลปทุมวัน ก็มีพัฒนาการคล้ายกับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล แต่ช่วงเวลาสั้นกว่า

ประเด็นที่ 2 ทั้งสองสถาบันรับนักศึกษาจากผู้ที่จบการศึกษาสายอาชีวศึกษาเข้าศึกษาต่อ เพื่อให้ได้วุฒิการศึกษาระดับปริญญา ซึ่งแตกต่างจากมหาวิทยาลัยทั่วไป ทำให้ผู้จบการศึกษาจากสถาบันทั้งสองกลุ่มสามารถปฏิบัติได้จริง รวมทั้งเปิดโอกาสให้พัฒนาช่างเทคนิคจำนวนหนึ่งที่มีความสามารถขึ้นไปเป็นวิศวกรที่ปฏิบัติได้จริงและเป็นครูเทคนิคทำให้วิทยาลัยอาชีวศึกษาไม่จำเป็นต้องเปิดการสอนถึงระดับปริญญาตรีทั้งหมด

ประเด็นที่ 3 จากการยกระดับสถาบันราชภัฏ 41 แห่ง เป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏ จะทำให้มีสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาประมาณ 150 แห่ง ในจำนวนนี้มีมหาวิทยาลัยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพียง 5 แห่ง คือ มหาวิทยาลัย/สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าทั้งสามแห่ง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี และมหาวิทยาลัยแม่โจ้

มหาวิทยาลัยเฉพาะทางทั้ง 5 แห่ง จะเพิ่มการผลิตกำลังคนทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีได้อีก แต่จะน้อยกว่าความต้องการกำลังคนด้านนี้ในอนาคตอีกมาก ดังนั้นการพัฒนาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล 9 แห่ง และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน อีก 1 แห่ง จะเพิ่มจำนวนมหาวิทยาลัย/สถาบันเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็น 15 แห่ง ซึ่งก็ยังไม่พอ หากจะเพิ่มกำลังคนด้านดังกล่าวควรจะต้องสอดคล้องกับทิศทาง/เป้าหมายการผลิตกำลังคนที่ต้องการ

ประเด็นที่ 4 สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลทั้ง 35 วิทยาเขต มีการกระจายตัวที่ดีตามภูมิภาคต่าง ๆ ของประเทศ และได้เปิดสอนในสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่มีระดับตรงกับความต้องการกำลังคนของประเทศ โดยรัฐได้ลงทุนอุปกรณ์การเรียนการสอนไว้เป็นจำนวนมาก มีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์จำนวนมาก ดังนั้น ถ้าเปลี่ยนสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเป็นสถาบันการศึกษาเฉพาะทางน่าจะทำได้เร็ว มีคุณภาพลงทุนน้อย และกระจายโอกาสได้ทั่วประเทศ

ข้อเสนอเพื่อพิจารณา คือ

1. เห็นสมควรให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน มีฐานะเป็นสถาบันการศึกษาภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาระบบ

มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เข้มแข็ง ทั้งนี้ต้องระบุให้ทั้ง 2 สถาบันเปิดรับผู้สำเร็จการอาชีวศึกษาบางส่วนต่อไป เพื่อพัฒนาช่างเทคนิคที่มีความสามารถเป็นวิศวกรที่ปฏิบัติงานได้จริง และเป็นครูเทคนิคศึกษา

2. เห็นด้วยในหลักการที่ให้รวมกลุ่มวิทยาเขตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ในแต่ละภูมิภาค จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัย 9 แห่ง และแต่ละแห่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยไม่เพิ่มสาขาวิชาและขอจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัยเพิ่มเติมภายในระยะเวลา 5 ปี รวมทั้งให้นำหลักการกลางที่ใช้กับร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยในกำกับมาปรับใช้กับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ด้วย โดยมีข้อสังเกตเพิ่มเติมดังนี้

1) เนื่องจากเป็นการยกฐานะสถาบันที่มีอยู่เดิม ควรเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วให้เกิดประโยชน์สูงสุด ลดการลงทุนก่อสร้างอาคารสถานที่ที่ต้องใช้งบประมาณจำนวนมาก รวมทั้งเน้นการจัดการที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาด้านคุณภาพ และการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น

2) ควรมีการประเมินการดำเนินงานทั้ง 9 สถาบันภายหลังจาก 5 ปี ก่อนที่จะมีการขยายการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงศักยภาพความพร้อม การพัฒนาคุณภาพ ความซ้ำซ้อนกับสถาบันของรัฐและเอกชน

3) ควรปรับปรุงองค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย วิธีการได้มาซึ่งผู้บริหารระดับสูง และกรรมการสรรหาให้สอดคล้องกับหลักการกลาง

4) ควรกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติทั้ง 2 สถาบัน เพื่อให้โอกาสแก่ผู้สำเร็จสายอาชีวศึกษาเข้าศึกษาต่อในสัดส่วนที่เหมาะสม และให้ความร่วมมือช่วยเหลือทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพแก่สถาบันอาชีวศึกษาอย่างเป็นรูปธรรม

การพิจารณา

รองศาสตราจารย์ ชนะ กลิภาร์ สนับสนุนข้อเสนอของคณะทำงานฯ ที่เห็นสมควรให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน เป็นสถาบันการศึกษาภายใต้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาระบบมหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีให้เข้มแข็ง รวมทั้งเป็นที่รองรับผู้จบอาชีวศึกษาต่อไป

ส่วนสถาบันอาชีวศึกษา เสนอแนะว่า ควรเน้นการพัฒนากำลังคนในด้านช่างฝีมือและช่างเทคนิคที่มีคุณภาพ อย่างไรก็ตาม ควรมีช่องทางที่เปิดโอกาสให้สถาบันอาชีวศึกษาสามารถเปิดสอนระดับปริญญาตรีเฉพาะสาขาเทคโนโลยีได้

รองศาสตราจารย์วีริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์ เสนอแนะว่า เพื่อให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงเห็นควร

ให้ตัดคำว่า สังคมศาสตร์ ในร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. .... ออก แต่เพื่อมิให้เกิดผลกระทบต่อสาขาที่เปิดสอนอยู่แล้ว จึงมีความเห็นว่า ควรใช้คำว่า วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการบริหารจัดการ ซึ่ง การบริหารจัดการ จะหมายรวมถึงสาขา บัญชี การบริหาร การเงิน ได้ โดยให้ระบุหลักการดังกล่าวไว้ในตัวกฎหมายด้วย

ศาสตราจารย์ วิจิตร ศรีสอ้าน เห็นด้วยกับข้อเสนอของคณะทำงานฯ รวมทั้งเสนอแนะว่า ควรมีการระบุหลักการเรื่องการให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันจะต้องรับผู้จบอาชีวศึกษาเป็นหลักเพื่อเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาตรี ทั้งในเชิงกฎหมายและนโยบาย เพื่อมิให้สถาบันเหล่านี้แปรเปลี่ยนเจตนารมณ์เป็นการรับผู้จบ ม.ปลาย สายสามัญ แทนผู้จบอาชีวศึกษา รวมทั้งมิให้สถาบันอาชีวศึกษาแก้ปัญหาด้วยการเปิดสอนระดับปริญญาตรีเอง ซึ่งได้มีการแก้ไขวัตถุประสงค์ในร่างพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน พ.ศ. .... แล้ว

สำหรับเรื่องสังกัด ตามโครงสร้างใหม่จะเป็นการรวมสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมดไว้กับสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ดังนั้น จึงเห็นควรให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน อยู่ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาด้วย โดยเหตุผลที่ไม่ควรอยู่กับสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ตามข้อสังเกตของ กรม. เนื่องจากไม่เห็นด้วยที่คณะกรรมการการอาชีวศึกษาจะมาดูแลการศึกษาในระดับปริญญาโท และเอก ขณะที่กฎหมายของสถาบันเหล่านี้ได้เปิดโอกาสให้สามารถเปิดสอนได้ถึงระดับปริญญาเอก

ส่วนข้อเสนอแนะของ รศ.วิริยะ ที่ต้องการให้ตัดคำว่า สังคมศาสตร์ ออกจากร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. .... นั้น เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพื่อมิให้สถาบันเหล่านี้ถูกแรงผลักดันจากคณาจารย์ให้เปิดสอนสายสังคมศาสตร์ในอนาคต ประกอบกับคำว่าเทคโนโลยีมีความหมายกว้าง และครอบคลุมถึงสาขาวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยไม่จำเป็นต้องใช้คำว่า สังคมศาสตร์

นอกจากนั้น ยังได้มอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการระมัดระวังเรื่องการใช้อ้อยคำให้เหมาะสม เช่น ข้อเสนอที่ระบุว่า ควรเปิดรับผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาบางส่วน ให้ปรับแก้เป็น ควรเปิดรับผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาเป็นหลัก เช่นที่ได้กล่าวไว้แล้วข้างต้น และที่ระบุว่า เพื่อเปิดโอกาสให้พัฒนาช่างเทคนิคที่มีความสามารถเป็นวิศวกรที่ปฏิบัติได้จริง ควรใช้คำว่า นักเทคโนโลยี มากกว่า เนื่องจากหลายสาขาของเทคโนโลยีมิใช่เพียงวิศวกรเท่านั้น

ในเรื่องนี้ ประธานฯ ได้กล่าวสนับสนุน รวมทั้งมอบหมายให้ฝ่ายเลขานุการพิจารณาเพิ่มเติมถึงเรื่องการเปิดสอนระดับปริญญาโท-เอก จะต้องคำนึงถึงเรื่องความพร้อมและความจำเป็นของแต่ละสาขา ในร่างพระราชบัญญัติของทั้ง 2 สถาบันด้วย

นายอำพล จินดาวัฒนะ เห็นด้วยกับการให้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน รับผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเข้าศึกษาต่อระดับปริญญา รวมทั้งเห็นด้วยกับข้อสังเกตของ ศ.วิจิตร ที่ว่า สถาบันเหล่านี้ควรรับผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเข้าศึกษาต่อเป็นหลัก โดยมีใช้รับเฉพาะผู้สำเร็จอาชีวศึกษาบางส่วน หรือในสัดส่วนที่เหมาะสม ตามที่ปรากฏในเอกสาร

รองผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ (นายเชาว์ อรรถมานะ) มีข้อสังเกตว่าการปรับสถานภาพของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันดังกล่าว จะทำให้รัฐบาลมีภาระด้านงบประมาณเพิ่มขึ้นประมาณ 50.6 ล้านบาท เฉพาะในส่วนของเงินประจำตำแหน่ง โดยไม่รวมภาระอื่น ๆ เช่น รถประจำตำแหน่ง การก่อสร้างอาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ ฯลฯ ดังนั้นจึงเห็นด้วยกับข้อเสนอของคณะทำงานฯ ที่ไม่ควรเพิ่มเรื่องการลงทุนก่อสร้างในระยะแรก รวมทั้งสถาบันจะต้องช่วยสนับสนุนรายได้บางส่วนในการดำเนินการด้านอื่น ๆ ที่จะต้องเพิ่มขึ้นด้วย

นอกจากนั้น ในส่วนของคณาจารย์ ทั้ง 2 สถาบันจะต้องเร่งรัดให้เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว รวมทั้งจะต้องเร่งรัดเรื่องคุณภาพการเรียนการสอนด้วย เพื่อให้ทัดเทียมกับสถาบันอุดมศึกษาอื่น

ส่วนข้อสังเกตของคณะทำงานฯ ที่ระบุว่า เนื่องจากเป็นการรวมหรือยกฐานะจากสถาบันที่มีอยู่เดิม จึงควรเน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่ควรมีการลงทุนก่อสร้างอาคารสถานที่ที่ต้องใช้งบประมาณของรัฐจำนวนมาก แต่เน้นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาคุณภาพ และการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น นั้น ควรเพิ่มเติมสาระสำคัญว่า สถาบันเองก็ควรจะมีบทบาทและมีส่วนร่วมเช่นเดียวกับชุมชนและท้องถิ่นด้วย

นายเกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์ กล่าวว่า ไม่ขัดข้องที่จะมีการยกระดับสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวันขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย แต่มีข้อสังเกตว่า ในปัจจุบันประเทศไทยมีความต้องการผู้สำเร็จอาชีวศึกษา สายช่างเทคนิค หรือต้องการนักเทคโนโลยีระดับสูงมากน้อยเพียงใด เนื่องจากการยกฐานะสถาบันทั้ง 2 แห่ง จะเป็นช่องทางในการพัฒนากำลังคนที่มีความรู้ด้านเทคโนโลยีในระดับสูงมากขึ้น ซึ่งอาจก่อให้เกิดช่องว่างการขาดแคลนบุคลากรระดับช่างเทคนิคได้ ถ้าไม่มีสถาบันการศึกษาที่มารองรับการผลิตบุคลากรระดับนี้ทดแทน ในสภาวะที่ประเทศไทยยังต้องการช่างเทคนิคอีกเป็นจำนวนมาก

นอกจากนั้น ในส่วนของคณาจารย์ ทั้ง 2 สถาบันจะต้องมีจำนวนอาจารย์ในระดับปริญญาเอกมากเพียงพอที่จะสอนในระดับต่อยอดไปสู่การวิจัยและพัฒนาด้วย

อย่างไรก็ตาม ได้เสนอแนวคิดว่าการพิจารณาในเรื่องนี้ควรคำนึงถึงความต้องการของประเทศ บทบาทของสถาบัน ฯลฯ ให้ครบวงจร ซึ่งถ้าพิจารณาแล้วเห็นว่า

สถาบันดังกล่าวมีอาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับสูงและมีผลงานวิจัยมากเพียงพอ ประกอบกับประเทศไทยมีความต้องการกำลังคนในระดับสูงมากขึ้น แต่มหาวิทยาลัย/สถาบันเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่จะผลิตได้ยังมีอยู่เพียง 5 แห่ง ก็เห็นควรที่จะยกระดับมหาวิทยาลัย/สถาบันทั้ง 2 แห่งขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง โดยจะต้องหาสถาบันการศึกษามาผลิตบุคลากรระดับช่างเทคนิคทดแทน แต่ถ้าพิจารณาเห็นว่า สถาบันทั้ง 2 แห่ง มีความเชี่ยวชาญ สามารถผลิตบุคลากรจนเป็นที่ยอมรับ สมควรผลิตบุคลากรในระดับนี้ให้กับประเทศต่อไป อาจยกระดับมหาวิทยาลัย/สถาบันเหล่านี้เพียงบางแห่งขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทาง และให้ส่วนที่เหลือผลิตบุคลากรระดับช่างเทคนิคต่อไป

ศาสตราจารย์วิรุณ ตั้งเจริญ ได้ให้ข้อเสนอแนะเชิงหลักการว่า ในการยกระดับสถาบันการศึกษาขึ้นเป็นมหาวิทยาลัยใหม่ควรจะต้องมีการสร้างระบบเครือข่าย โดยให้ทางมหาวิทยาลัยและสถาบันที่เข้มแข็งอยู่แล้วในปัจจุบันเข้าไปช่วยเป็นที่เลี้ยง ทั้งในส่วนของ การส่งเสริมสนับสนุน การพัฒนาองค์กร การพัฒนาบุคลากร ฯลฯ

นายวิศิษฐ์ ศรีวิชัยรัตน์ เห็นด้วยกับข้อเสนอที่ว่า ควรมีการวางแผนการผลิตกำลังคนให้ชัดเจนว่า ต้องการบุคลากรระดับใด และปริมาณมากน้อยเพียงใด หากสถาบันอาชีวศึกษาต่าง ๆ ขอยกระดับขึ้นเป็นมหาวิทยาลัย ต่อไปสถาบันใดจะทำหน้าที่ผลิตบุคลากรระดับช่างเทคนิคให้กับประเทศ

นอกจากนั้น ในส่วนของข้อเสนอที่ระบุว่า ให้เน้นการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด โดยไม่ควรมีการลงทุนก่อสร้างอาคารสถานที่ที่ต้องใช้งบประมาณของรัฐจำนวนมาก แต่ให้เน้นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การพัฒนาด้านคุณภาพ และการมีส่วนร่วมของชุมชนและท้องถิ่น มีความเห็นว่าเป็นไปได้ยาก เพราะการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพดี จำเป็นต้องมีการลงทุนค่อนข้างสูง เพื่อให้มหาวิทยาลัย/สถาบันเหล่านี้สามารถพัฒนาตนเองได้เทียบเท่ากับมหาวิทยาลัยระดับโลก

นายสมชัย วุฒิปรีชา เห็นด้วยกับการให้สถาบันทั้ง 2 แห่ง ได้รับการยกฐานะเป็นมหาวิทยาลัย เนื่องจากในปัจจุบันทั้ง 2 สถาบัน ได้ดำเนินการในลักษณะของมหาวิทยาลัยอยู่แล้ว เพียงแต่ปรับชื่อให้เป็นมหาวิทยาลัยเท่านั้น

นอกจากนั้นได้มีข้อสังเกตเพิ่มเติมใน 2 ประเด็น คือ

ประเด็นที่ 1 การผลิตกำลังคนระดับช่างเทคนิค ซึ่งประเทศไทยยังมีความต้องการค่อนข้างมาก แต่สถาบันที่ผลิตกำลังคนในระดับนี้ กำลังจะยกระดับขึ้นเป็นสถาบันอุดมศึกษา และเปิดสอนในระดับปริญญาตรี จึงเป็นประเด็นที่สภาการศึกษาควรจะต้องให้ความสนใจเป็นพิเศษ

ประเด็นที่ 2 สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางบางแห่ง พยายามที่จะปรับตัวเอง เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนทั้งสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสังคมศาสตร์ (Full University) และได้ใช้งบประมาณเป็นจำนวนมากเพื่อลงทุนในเรื่องดังกล่าว อาทิ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเดิมเน้นทางด้านแพทยศาสตร์ แต่ปัจจุบันเปิดสอนในสายสังคมศาสตร์ จำนวนมาก หรือมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ซึ่งเดิมเน้นเฉพาะทางด้านสังคมศาสตร์เป็นหลัก ปัจจุบันได้เปิดสอนในสาขาแพทยศาสตร์ ฯลฯ ดังนั้น จึงมีความเห็นว่า ควรจะมีนโยบายในเรื่องสถาบันอุดมศึกษาให้ชัดเจนโดยเร็ว

นายอมเรศ ศิลอ่อน เสนอแนะให้กำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติของ มหาวิทยาลัย/สถาบันทั้ง 2 แห่งว่า จะต้องรับผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเข้าศึกษาต่อเป็นส่วนใหญ่ เพื่อเปิดโอกาสให้กำลังคนในกลุ่มนี้ ซึ่งมีจำนวนเพิ่มขึ้น ได้รับการศึกษาต่อยอดในระดับที่สูงขึ้น

นอกจากนั้น ในส่วนข้อสังเกตของคณะทำงานฯ ที่ระบุว่า ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 9 สถาบัน ภายหลังจาก 5 ปี ก่อนที่จะมีการขยายการจัดการศึกษา โดยคำนึงถึงศักยภาพความพร้อม การพัฒนาคุณภาพ ความซ้ำซ้อนกับสถาบันทั้งของรัฐและเอกชน จะต้องมีการกำหนดด้วยว่า เมื่อขยายการจัดการศึกษาแล้ว จะต้องคงความเป็นมหาวิทยาลัย/สถาบันเฉพาะทางอยู่อย่างน้อย 20 ปี หากเกินกว่า 20 ปีแล้ว สามารถสร้างความเป็นเลิศในสาขาที่รับผิดชอบได้ จึงจะขยายการจัดการศึกษาไปยังสาขาอื่นได้

ในด้านการจัดการศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลนั้น อธิการบดีสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล (รศ.นายยุทธ สงค์ธนาพิทักษ์) ได้ชี้แจงว่า สถาบันได้เน้นการจัดการศึกษาเฉพาะทางสายวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่องและเพิ่มความเข้มแข็งในสายดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน รวมทั้งรับผู้ที่จบอาชีวศึกษาและมัธยมศึกษาตอนปลาย สายสามัญเข้าศึกษามาโดยตลอด

ในส่วนของการพัฒนาคณาจารย์ สถาบันได้ให้ความสำคัญในเรื่องนี้มาก โดยมีการส่งเสริมอาจารย์ให้ศึกษาต่อในสาขาต่าง ๆ ที่เป็นสายตรง ตั้งแต่ระดับปริญญาตรี โท และ เอก เป็นจำนวนมาก รวมทั้งได้มีการพิจารณาสัดส่วนของอาจารย์และนักศึกษาให้มีการกระจายอย่างเหมาะสม

สำหรับเรื่องคุณภาพการศึกษา นอกจากการที่บัณฑิตของสถาบันเป็นที่ยอมรับจากตลาดแรงงานแล้ว สถาบันกำลังดำเนินการพัฒนาคุณภาพภายในโดยประยุกต์เรื่อง ISO 9000 มาใช้ รวมทั้งสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) ได้เข้าไปประเมินคุณภาพภายนอกแล้ว คาดว่าจะทราบผลในระยะเวลาอันใกล้

มติ

1. เห็นควรให้มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบันเทคโนโลยีปทุมวัน เป็นสถาบันการศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาระบบ มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีของประเทศให้เข้มแข็ง และเพิ่มจำนวน สถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางที่มีคุณภาพ เพื่อผลิตบุคลากรทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตามทิศทางความต้องการกำลังคนของประเทศ ทั้งนี้สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล และสถาบัน เทคโนโลยีปทุมวัน ต้องรับผู้สำเร็จการศึกษาอาชีวศึกษาเป็นหลัก เพื่อเปิดโอกาสพัฒนาช่าง เทคนิคที่มีความสามารถเป็นนักเทคโนโลยีที่ปฏิบัติได้จริงและเป็นครูเทคนิคศึกษา

นอกจากนั้น เพื่อพัฒนาคุณภาพของการอาชีวศึกษาให้มีความเข้มแข็ง สามารถ เป็นหลักในการผลิตกำลังคนระดับกลางให้มีประสิทธิภาพ ควรต้องมีระบบสนับสนุนให้สถาบัน อาชีวศึกษากว่า 700 แห่ง ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา (สอศ.) ให้ สามารถผลิตกำลังคนระดับกลางที่มีคุณภาพสูงตามที่ประเทศต้องการ

2. เห็นควรให้มีการรวมกลุ่มวิทยาเขตของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคลในแต่ละ ภูมิภาค จัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัย รวม 9 แห่ง ที่เน้นเฉพาะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และให้แต่ละแห่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยในระยะแรกให้มหาวิทยาลัยทั้ง 9 แห่ง เป็นส่วน ราชการ และจะต้องไม่เพิ่มสาขาวิชาทางด้านสังคมศาสตร์ และไม่ขอจัดตั้งเป็นมหาวิทยาลัย เพิ่มเติมภายในระยะเวลา 5 ปี รวมทั้งให้นำหลักการกลางของร่าง พ.ร.บ.สถาบันอุดมศึกษา ในกำกับรัฐ ซึ่งคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว มาปรับใช้กับร่าง พ.ร.บ.ทั้ง 2 ฉบับนี้ ด้วย

นอกจากนั้น สภาการศึกษายังมีข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

1) เนื่องจากเป็นการรวมและยกฐานะจากสถาบันที่มีอยู่เดิม จึงควรเน้นการใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่แล้วให้คุ้มค่า และเกิดประโยชน์สูงสุด ลดการก่อสร้างอาคารสถานที่ที่ต้องใช้ งบประมาณจำนวนมาก แต่ควรเน้นการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ การสร้างระบบ เครือข่ายกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีและเครือข่ายกับวิทยาลัยอาชีวศึกษา การพัฒนาด้าน คุณภาพ และการมีส่วนร่วมของชุมชน ท้องถิ่น และสถาบันอุดมศึกษา

2) ควรมีการประเมินผลการดำเนินงานทั้ง 9 สถาบันภายหลังจาก 5 ปี ก่อนที่จะมี การขยายการจัดการศึกษา โดยให้มหาวิทยาลัยคงความเป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางด้าน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี คำนึงถึงศักยภาพ ความพร้อม การพัฒนาคุณภาพ ความ ช้าช้อนกับสถาบันทั้งของรัฐและเอกชน

3) ควรกำหนดไว้ในร่างพระราชบัญญัติของทั้ง 2 สถาบัน ในประเด็นต่อไปนี้

3.1 วัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาที่ต้องมุ่งเน้นการเป็นมหาวิทยาลัย เทคโนโลยี

3.2 องค์ประกอบของสภามหาวิทยาลัย วิธีการได้มาซึ่งผู้บริหารระดับสูง
กรรมการสรรหา และประเด็นอื่น ๆ ที่สอดคล้องกับหลักการกลาง

3.3 การให้โอกาสแก่ผู้สำเร็จอาชีวศึกษาเข้าศึกษาต่อเป็นหลัก และให้ความ
ร่วมมือช่วยเหลือทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพแก่สถาบันอาชีวศึกษา

ปิดประชุมเวลา 12.30 น.

นางสาวลลิตา ยუნากร

ผู้บันทึกการประชุม

นางสิริพร บุญญานันต์

รองเลขาธิการและผู้ช่วยเลขานุการสภาการศึกษา

ตรวจรายงานการประชุม